

ת"פ 34097/06/18 - מדינת ישראל נגד עלי סוואעד, מוחמד סוואעד, מוסלם מסרי, חמד סוואעד, שולי גולן, עבד בקראווי, מוסא סוואעד, חאלד דיראוי, עבד אל רחמן נאג'ר

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 34097-06-18 ישראל נ' סוואעד ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט זיו אריאלי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. עלי סוואעד 2. מוחמד סוואעד 3. מוסלם מסרי (אסיר) 4. חמד סוואעד 5. שולי גולן 6. עבד בקראווי 7. מוסא סוואעד 8. חאלד דיראוי 9. עבד אל רחמן נאג'ר

החלטה

החלטה זו מתייחסת לשלוש בקשות המונחות בפני:

- בקשה מטעם כלל הנאשמים, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, במסגרתה הם עותרים להעביר לעיונם מסמכים מתוך תיק חקירה סגור, אשר במהלכו נחקרו אחרים ביחס לביצוע עבירות על חוק צער בעלי חיים. עבירות אלו נעברו, על פי החשד, בשנת 2013, בבית שחיטה של מפעל "זוגלובק".
- בקשה מטעם נאשם 6, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, במסגרתה הוא עותר להורות למאשימה לפרט כמה מקרים של התעללות בבעלי חיים נחקרו מאז שנת 2010, שעניינם עבירות שבוצעו במפעלים/בתי שחיטה; כמה תיקים נסגרו, מה הייתה עילת הסגירה, בכמה מהם הוגשו כתבי אישום. עוד ביקש כי תועבר לעיון ההגנה כל החלטה מנומקת שניתנה ביחס לסגירת תיק כאמור, כאשר עילת הסגירה הייתה היעדר עניין לציבור.
- בקשה מטעם נאשם 6 למתן הנחיות לתביעה, במסגרתה עותר הנאשם 6 לחייב את המאשימה להודיע אם בכוונתה להסתמך, במהלך ניהול המשפט, אך ורק על ראיות אשר הוצגו לנאשם 6 במהלך חקירתו, או שמא בידיה ראיות נוספות אשר לא הוצגו לנאשם 6 בעת חקירתו.

אקדים ואציין כי לאחר שמיעת טענות הצדדים, נחה דעתי כי דין הבקשה המפורטים בסעיף א' לעיל - להתקבל, ואילו דין של בקשות ב' ו- ג' - להידחות.

רקע וטענות הצדדים:

1. לנאשמים, כזכור, מיוחסות עבירות של התעללות בבעל חיים (עבירה לפי סעיף 2(א) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים). על פי הנטען בכתב האישום, הנאשמים עבדו בבית שחיטה לעופות "זוגלובק", בתפקידים שונים, בתקופה שתחילתה סוף חודש 12/2014, וסופה בסוף חודש 4/2015. עבודתם של הנאשמים 1-6 במפעל בוצעה בפיקוח ישיר של נאשמים 7-9, אשר היו בעלי סמכות ואחריות בניהול הנאשמים 1-6. עוד נטען בכתב האישום כי בתקופה הרלבנטית לכתב האישום, נהגו נאשמים 1-5 ו- 7, בפיקוח ולעתים גם בהנחיית נאשמים 6, 8 ו- 9, להוציא בכוח עופות מכלובים בהם הוחזקו, בעת שרגלי העופות נתפסו בדפנות הכלובים. בכך גרמו לעופות כאב וסבל מיותרים. בנוסף, מיוחסת לנאשם 3 השלכת עופות במהלך עבודתו, באופן שפגע בעופות; לנאשם 5 מיוחס מקרה אחר בו על פי הנטען בעט בעוף, ללא כל תכלית ותוך גרימת סבל מיותר.

טרם ניתן מענה לכתב האישום.

2. מלכתחילה הוגשה על ידי חלק מהנאשמים בקשה, לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, במסגרתה עתרו להעביר לעיון ההגנה את "פירוט כל תיקי החקירה בנסיבות הדומות למקרו, בגין עבירות על חוק צער בעלי חיים, לרבות כתבי אישום שהוגשו... ופסקי דין בנידון". בנוסף, עתרו הנאשמים להורות למאשימה להעביר לידיהם פירוט של תיקי חקירה, ממצאי חקירה, החלטות סגירה או החלטות לא לפתוח בחקירה בגין תקריות דומות בשנת 2013.

3. המאשימה התנגדה למתן צו כאמור, וטענה כי הנאשמים לא עמדו בהרמת הנטל הראשוני לקיומה של סלקטיביות באכיפה. לעניין החקירה משנת 2013 ציינה המאשימה כי אין בידה נתונים ומידע בנושא, שכן מדובר בחקירה אשר נוהלה על ידי משטרת ישראל.

4. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים - דחיתי חלקית את בקשת הנאשמים, בהחלטתי מיום 22.12.19. קיבלתי את טענת המאשימה, כי ככל שהדבר נוגע לבקשה הכללית, הרי שלא הורם הנטל המוטל על הנאשמים להניח תשתית ראיתית כלשהיא לביסוס דרישתם. עם זאת, וככל שהדבר נוגע לפרשה שנחקרה בשנת 2013, הוריתי למאשימה לבחון את תיק החקירה הנ"ל ולהגיש תגובה משלימה לבקשה למתן צו לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי.

5. תגובת המאשימה התעכבה קמעא, וניתנה לשיעורין. תחילה הגישה המאשימה את החלטתו המנומקת של פרקליט המחוז דאז, מר עמית איסמן, בדבר סגירת תיק החקירה הנוגע לפרשה שנחקרה בשנת 2013.

בדיון שהתקיים ביום 27.1.20 עמדו ב"כ הנאשמים על קבלת פרטים נוספים. ב"כ המאשימה ציין כי כנגד ההחלטה לסגור את תיק החקירה בגין הפרשה משנת 2013 - תלויה ועומדת עתירה לבג"צ, ותיק החקירה באותה פרשה לא נמסר לידי נציגי המאשימה. הוריתי לפיכך למאשימה לפנות לפרקליטות המדינה, לעיין בתיק החקירה ולמסור תגובה משלימה נוספת לעניין מהות חומרי החקירה המצויים בתיק האחר, ומידת הרלבנטיות שלהם להליך שבפני.

6. בהודעת עדכון מיום 2.6.20 מסר נציג המאשימה, כי העתירה לבג"צ (בג"צ 5437/19) נמחקה, וכי תיק החקירה אמור להגיע למשרדי המאשימה תוך זמן קצר. בהודעת עדכון נוספת מיום 28.10.20 ציין נציג המאשימה כי תיק החקירה הנוסף כולל אלפי מסמכים וקבצים. נטען כי אין זהות בין החשודים בפרשה משנת 2013 לבין הנאשמים בהליך שבפני. תיק החקירה כולל הודעות, חומר דיגיטלי הכולל מאות קטעי וידאו, דו"חות ביקורת פנימיים, הדרכות עובדים בנושאים שונים, טפסי ניטור וביקורת של המשחטה בשנים 2012-2013, נהלים שונים ועוד.

7. נטען, כי הפרשה שנחקרה משנת 2013 שונה מהותית מהפרשה מושא האישום שבפני, הן בשל הבדלים בזהות החשודים, והן בשל הבדלים בסוג החשדות. בנוסף, החשדות העיקריים בפרשה משנת 2013 נסגרו בשל חוסר ראיות, ואין בכך כדי להשליך דבר על ההליך שבפני.

8. ב"כ הנאשם 1 טען, בתגובתו מיום 9.11.20, כי על פניו מדובר באירועים דומים אשר התרחשו על פי הטענה באותה משחטה. תיק החקירה בפרשה משנת 2013 נסגר נגד אחד הנאשמים, בין היתר בשל העובדה כי מדובר בעובד זוט, אשר עבד חודשים בודדים טרם הפרשה, והתפטר מעבודתו במשחטה זמן קצר לאחר מכן. נטען כי נתונים אלו דומים גם בענייניו של נאשם 1. עוד נטען כי נושא תקינות הכלובים נחקר כבר בפרשה הקודמת, וממצאי אותה חקירה חיוניים להגנת הנאשמים.

9. ב"כ הנאשמים 2, 4 ו- 7 טען אף הוא כי מאפייני הפרשה משנת 2013 דומים למקרה שבהליך הנוכחי - מדובר בעבירות דומות, באותה שיטת עבודה ובאותו מקום עבודה. מרבית האחראים במשחטה הם אותם מנהלים. בנוסף, חלק מהעדים בתיק היו מעורבים בפרשה משנת 2013.

10. בדיון שהתקיים ביום 5.1.21 חזר כל צד על טענותיו. בנוסף, טען ב"כ הנאשמים 8 ו- 9, כי לנאשמים המיוצגים על ידו לא מיוחסת פעולה פיזית. העבירות המיוחסות לנאשמים 8-9 עניינן באי פיקוח ראוי. יש קווי דמיון בין עניינם לבין מפקחים ומנהלים בפרשה משנת 2013, אשר בעניינם נסגר תיק החקירה.

11. עוד התקיים ביום 5.1.21 דיון בשתי בקשות של נאשם 6 - האחת היא בקשה לפי סעיף 108 (הדומה במהותה לבקשה המקורית שהגישו הנאשמים, ואשר בגינה ניתנה החלטת מיום 22.12.19), והשניה היא בקשה למתן הנחיות לתביעה. לעניין הבקשה הראשונה השיבה המאשימה, כי לא הונחה תשתית ראיתית הולמת המעבירה את הנטל ומצדיקה היענות לבקשה. ולעניין הבקשה למתן הנחיות ציינה המאשימה כי כל

חומר החקירה הועבר לעיון ההגנה, ומעבר לכך אין מקום לחייב את המאשימה להצהיר על אילו חומרי חקירה בכוונתה להסתמך.

דין והכרעה:

בקשות הנאשמים ביחס לפרשה משנת 2013:

12. כזכור, סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי:

"בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו".

13. הפסיקה קבעה קריטריונים הנוגעים לבקשה לפי סעיף 108 הנ"ל, אשר במסגרתה מבקשת ההגנה מסמכים, מידע ונתונים שבכוחם לבסס טענת הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית. יוער כי נטל ההוכחה הנדרש לביסוס טענה זו - מוטל על כתפי ההגנה. עם זאת, לאח אחת נקבע כי כאשר מדובר במידע המצוי בידי התביעה, הרי שיש לנקוט בגמישות מסוימת ומתן גישה לנתונים ולמסמכים אשר בכוחם לסייע להגנה לבסס טענתה בדבר אכיפה בררנית.

14. בהקשר זה ראוי להבהיר - על בית המשפט לבחון אם הוכח, ולו באופן ראשוני, חשד לאכיפה בררנית. ואולם, אין לאמץ כל בדל ראיה כבסיס להיעתרות לבקשה מסוג זה. יש לתת את הדעת להיקף המשאבים הדרושים לשם היענות לבקשה. בנוסף, יש להיזהר שלא לתמרץ נאשמים להעלות בקשות מסוג זה כ"טענת סרק".

15. בענייננו, נתתי דעתי לנתונים ולשיקולים הבאים:

- בקשת ההגנה אינה מתמקדת בקבלת נתונים כלליים [טענה זו הועלתה בעבר, וכאמור נדחתה על ידי בהחלטה מיום 22.12.19]. ההגנה מכוונת טענותיה ביחס לקבלת מסמכים הנוגעים לפרשה אחת, לחקירה אחת. מחד גיסא, יש בהתמקדות זו כדי להפיג במעט את החשש שמא מדובר ב"מסע דיג" או בבקשת סרק. מאידך גיסא, נדירים אם בכלל הם המקרים בהם תתקבל טענת "אכיפה בררנית" בהתבסס על מקרה אחד ודוגמא אחת בהן נקטה המאשימה באופן שונה [ר' לעניין זה דעת הרוב בע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ ואח' (10.9.13)].

- תיק החקירה מושא הבקשה שבפני - מצוי בידי המאשימה. המדובר כאמור בתיק אחד (גם אם היקפו ניכר, כעולה מתגובתה המשלימה של המאשימה מיום 28.10.20). משכך, הרי שמתן זכות עיון בתיק הנ"ל לא כרוכה בהקצאת משאבים בלתי סבירה על המאשימה, או בעומס יוצא דופן. במלים אחרות: היענות לבקשה לא תצריך איתור, ליקוט ועריכה של מידע, נתונים ומסמכים. המידע והמסמכים כבר נאספו אל תיק החקירה בפרשה שנחקרה,

והתיק מצוי כבר במשרדי המאשימה.

- תיק החקירה מושא הבקשה שבפני - לא הועבר לעיוני. ואולם, מנתונים שמסרה המאשימה ביחס לתיק זה (עליהם ניתן ללמוד מתגובת המאשימה מיום 23.1.20, אליה צורף מכתבו של פרקליט מחוז חיפה, מר עמית איסמן, מיום 22.11.17), נראה כי מדובר בעניין קרוב לפרשה עליה עומדים המבקשים לדין:

o העבירות - דומות (עבירות התעללות בבעלי חיים, לפי חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994);

o המקום בו בוצעו העבירות - דומה (מפעל שחיטה לעופות, תשלובת "זוגלובק");

o המועדים בהם בוצעו העבירות, לפי החשד - קרובים [בתיק המבוקש - חודש 10/2013; בעניינו - חודשים 12/2014 עד 4/2015]

o קיימות נקודות השקה ודמיון בין המעשים המתוארים בכתב האישום לבין המעשים אשר נחקרה בפרשה מושא הבקשה. כך למשל מיוחס לנאשמים שבפני, כי בתקופה הרלבנטית לכתב האישום הוציאו עופות מהכלובים תוך שימוש בכוח, כאשר רגלי העופות נתפסו בדפנות הכלובים (סעיף 1 לכתב האישום). ואילו בפרשה משנת 2013 עלו חשדות בנוגע להחזקת עופות בכלובים שאינם תקינים. לא מן הנמנע כי יש לשאלת תקינותם של הכלובים רלבנטיות, גם בעניינם של הנאשמים שבפני.

בנוסף, מיוחס לנאשם כי באחת ההזדמנויות השליך עוף לאחת המכונות במפעל; לנאשם 5 מיוחס כי בעט בעוף לאחר שחיטתו; ואילו בפרשה משנת 2013 נחקר אחד החשודים, מעובדי פס הייצור במשחטה, בגין תלישת גופו של עוף אשר ראשו נתקע באחת המכונות.

o לא מן הנמנע כי לנימוקים שהובילו את פרקליטות מחוז חיפה להורות על סגירת תיק החקירה בנוגע לפרשה משנת 2013 - עשויה להיות רלבנטיות ביחס לחלק מהנאשמים העומדים לדין כיום [ר' בהקשר זה טענותיו של ב"כ נאשם 1, וטענות ב"כ נאשמים 8-9].

o לפחות שניים מעדי התביעה בתיק שבפני - נחקרו באזהרה בגין הפרשה משנת 2013, ככל הנראה מכוח היותם נושאי משרה במפעל של תשלובת "זוגלובק".

16. אדגיש - לעת הזו לא עומדת בפני בקשה לביטול כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק ו"אכיפה בררנית". ממילא גם אין בכוונתי לחוות דעה בשלב זה באשר לעוצמת הטענה ויישום הדין על המקרה שבפני. גדרי הדין שבפני - מצומצמים יותר, והם נוגעים אך לשאלה אם יש מקום לאפשר להגנה לעיין בממצאי החקירה ותוצרי החקירה הנוגעים לפרשה דומה אשר נחקרה באותו מקום עבודה (ביחס לנאשמים אחרים ובתקופה אחרת, סמוכה) - ואשר תיק החקירה בעניינם נסגר.

17. אני מודע לכך כי מתן אפשרות להגנה לעיין בתיק החקירה שעניינו בפרשה אחרת (אין מחלוקת כי

הנאשמים שבפני לא נחקרו בגין אותה פרשה) - כרוך בפגיעה בפרטיותם של צדדים שלישיים, עדים וחשודים. ואולם, באיזון בין פגיעה זו לבין האפשרות של פגיעה בהגנתם של הנאשמים - דומני כי גובר משקלה של זכות ההגנה לעיין בתיק.

18. אשר על כן, ועל מנת לאפשר להגנה לנסות ולבסס טענותיה בדבר הגנה מן הצדק ואכיפה בררנית - אני נעתר לבקשת ההגנה ומורה למאשימה להתיר לב"כ הנאשמים לעיין בתיק החקירה מושא הבקשה שבפני, תיק פל"א 331/14 (זוגלובק). אבהיר כי בשלב זה, תתפרש זכות העיון על החומרים הבאים: הודעות ועדויות שנגבו מעדים ומחשודים, מסמכים שנאספו ושהתקבלו בשלב החקירה (לרבות דו"חות ביקורת, הדרכות עובדים, טפסי ניטור וביקורת של המשחטה, נהלים של המפעל בנושאים שונים), דו"חות פעולה של חוקרים, חומר מדיה דיגיטלית. למען הסר ספק - אין להעביר לעיון ההגנה סיכומים פנימיים של התביעה, התכתבויות בין התביעה לבין היחידה החוקרת, חוות דעת פנימיות וסיכומי תיק חקירה, תרשומות פנימיות של התביעה.

בקשת הנאשם 6 לקבלת נתונים כלליים והחלטות סגירה מנומקות:

19. בעניין זה אין לי אלא לחזור על החלטתי מיום 22.12.19. כפי שנקבע לא אחת - הנטל להנחת תשתית ראייתית ראשונית לביסוס הדרישה לגילוי מידע ומסמכים שאינם בין חומרי החקירה - מוטל על כתפי הנאשם. לא די להגות את המלים "אכיפה בררנית" כדי לקבל מידע [השוה ע"מ 7485/19 **קושקוש נ' מדינת ישראל** (6.7.2020); בג"צ 4922/19 **נווה ואח' נ' מדינת ישראל** (9.12.2019)]. הנאשם 6 לא ביסס את טענותיו, ולא הביא אף ראשית ראיה המצדיקה היענות לבקשה. מדובר בבקשה כללית וגורפת, ללא כל טעם של ממש המצדיק היענות לה.

הבקשה, לפיכך נדחית.

בקשת הנאשם 6 למתן הנחיות למאשימה:

20. בעניין זה לא מצאתי כל עילה בדין או הצדקה עניינית להיעתר לבקשה. אין מחלוקת כי חומר החקירה הועבר לעיון הנאשם 6. חומר חקירה זה, כחטיבה אחת, הוא העומד בבסיס כתב האישום, המעשים והעבירות המיוחסים לנאשם 6. לא למותר לציין, כי הוראת סעיף 77(א) לחוק סדר הדין הפלילי - מוכרת ודאי לנציגי המאשימה. משהועמדו כל חומרי החקירה לעיון ההגנה, הרי שאין כל הצדקה לחייב את המאשימה לצאת בהצהרות - עוד בטרם ניתן מענה לכתב האישום - ביחס לראיות הספציפיות המבססות, לשיטתה, את אשמתו של הנאשם 6.

הבקשה, לפיכך, נדחית.

סוף דבר:

21. בקשת ההגנה לעיון בתיק החקירה בגין חשד להתעללות בבעלי חיים בשנת 2013 במפעל תשלובת "זוגלבק" [תיק פל"א 331/14] - מתקבלת. המאשימה תאפשר להגנה עיון במסמכים מתוך תיק החקירה, כמפורט בסעיף 18 להחלטתי. מלאכת העיון בתיק הנ"ל תיושם ותושלם בתוך 45 יום מהיום.

המאשימה תגיש הודעת עדכון, סמוך ככל הניתן לאחר שתושלם העתקת חומרי החקירה הנ"ל והעברתם לעיון ההגנה.

22. שתי הבקשות שהוגשו מטעם נאשם 6 (בקשה להמצאת מסמכים לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי, ובקשה למתן הנחיות לתביעה) - נדחות.

23. אני קובע דיון בפני, להקראה ולקבלת מענה מפורט לכתב האישום, ליום שני, 5.4.21, שעה 10:15.

הצדדים יערכו גם לדיון לפי סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי.

הנאשם 3 יובא באמצעות שב"ס. לחילופין, תעשה המזכירות התיאומים הדרושים על מנת שהנאשם יטול חלק בדיון באמצעות מערכת היועדות חזותית מרחוק (VC).

הנאשמים מוזהרים בדבר חובת התייצבותם לדיון.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"א שבט תשפ"א, 03 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.